

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת ארבע כנפות

139

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פְּרַעֲה" ו

דלתי תשובה אינם סגורים לעולם מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

מקום ליאוש.

ואם כי הרמב"ם בהלכות תשובה פרק ו' בהלכה ג' כותב אחרת וז"ל: 'ואפשר שיחטא אדם חטא גדול, או חטאים רבים, עד שיתן הדין לפני דיין האמת, שיהא הפרעון מזה החוטא, על חטאים אלו שעשה ברצונו ומדעתו, שמונעין ממנו התשובה ואין מניחין לו רשות לשוב מרשעו, כדי שימות ויאבד בחטאו שיעשה. הוא שהקב"ה אמר על ידי ישעיהו: "הֲשִׁמָן לֵב הָעָם הַזֶּה..." (ישעיהו ו' י) וכן הוא אומר: "וַיִּהְיוּ מְלַעֲכִים בְּמַלְאָכֵי הָאֱלֹקִים וּבִזְוִים דְּכָרְוֵי וּמִתְעַתְעִים בְּנִבְאֵי עַד עֲלוֹת חֲמַת ה' בְּעַמּוֹ עַד לְאִין מִרְפָּא" (דברי הימים ב' לו' טז). כלומר: חטאו ברצונם והרבו לפשוע, עד שנתחייבו למנוע מהן התשובה, שהיא המרפא. לפיכך כתוב בתורה: "וַאֲנִי אֶקְשֶׁה אֶת לֵב פְּרַעֲה" (שמות ז' ג). לפי שחטא מעצמו תחלה והרע לישראל הגרים בארצו שנאמר: "הֲבֵה נִתְחַכְּמָה לוֹ" (שמות י' י), נתן הדין למנוע התשובה ממנו, עד שנפרע ממנו. לפיכך חזק הקב"ה את לבו. ולמה היה שולח לו ביד משה ואומר: שלח ועשה תשובה! וכבר אמר לו הקב"ה, אין אתה משלח! שנאמר: "וַאֲתָה וְעַבְדֶּיךָ יִדְעִיתִי כִּי טָרָם תִּירָאוּן מִפְּנֵי ה' אֱלֹקִים" (שמות ט' ל). "וַאֲוֹלָם בְּעִבּוֹר זֹאת הֶעֱמַדְתִּיךָ" כדי להודיע לבאי העולם שבזמן שמונע הקב"ה התשובה לחוטא, אינו יכול לשוב, אלא ימות ברשעו שעשה בתחילה ברצונו. וכן סיחון, לפי עונות שהיו לו, נתחייב למנוע מן התשובה, שנאמר: "כִּי הִקְשָׁה ה' אֱלֹקֶיהָ אֶת רוּחוֹ וַאֲמַץ אֶת לְבָבוֹ" (דברים ב' ל). וכן הכנענים לפי המשך בעמ' 2 <<<

טומאה על טומאתך' הוי: "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדֶתִי אֶת לְבוֹ". מהו "הַכְּבֹדֶתִי"? שעשה הקב"ה את לבו ככבוד הזה, שהיא מתבשלת שניה וארסטיס נכנס בתוכה. כך נעשה

לבו של פרעה, ככבוד הזה ולא היה מקבל דבריו של הקב"ה, הוי: "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדֶתִי אֶת לְבוֹ" (מ"ר שמות יג ג).

ואם כן: שוב יש מקום ללכת אליו ולהוסיף לו מכות עד שיכנע, כי לא נמנעה ממנו דרך תשובה, רק "הַכְּבֹדֶתִי אֶת לְבוֹ" ככבוד הזה שמתבשל בשניה והוא נועל לבו מן התשובה כדי לפרוע ממנו מה שחטא עד הנה, אבל לא נמנע ממנו לגמרי דרכי התשובה. זו תשובה על מה שהתחיל ר' יוחנן לומר: 'מכאן פתחון פה למינין, לומר, לא היתה ממנו, שיעשה תשובה'.

הננו לומדים מזה: כי אין להתיאש אפילו כשמרגישים פעם, מצב קשה בהשתלמות (להגיע לשלמות) ומגיעים עד מצב שמתבישים לפתוח ספר מוסר ללמוד, מחמת שרואים שלא מקבלים השפעה ולא משתלמים ואז נופלים ביאוש, אבל זה לא נכון. האמת היא, שאדם שמכבד את לבו פעם ברצון, על ידי זה מקבל עונש של הכבדת הלב, לאנסו נגד רצונו, אבל זה רק נסיון בשבילו, לעמוד בזה ולהתגבר וסוף סוף יקבל סייעתא דשמיא וישתלם. ואין

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פְּרַעֲה" כִּי אֲנִי הַכְּבֹדֶתִי אֶת לְבוֹ וְאֶת לֵב עַבְדֶּיךָ לְמַעַן שְׂתִי אֶתְנִי אֵלָה בְּקִרְבוֹ" (שמות י' א)

ויש לשאול: שמהלשון: "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדֶתִי אֶת לְבוֹ" משמע שזה טעם של "בֹּא אֶל פְּרַעֲה". והלא זה טעם הפוך? ובכלל למה דוקא כאן מקדים הפסוק: "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדֶתִי"? והרשב"ם פירש: כיון שמקודם אמר פרעה: "ה' הַצְדִּיק נֶאֱנִי וְעַמִּי הֲרָשָׁעִים" (שמות ט' כז), הוצרך להקדים: "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדֶתִי...".

ובהסבר דברי הרשב"ם: אפשר לומר: שבמכות הקודמות היה פרעה כופר בעיקר, שאמר: "מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקִלּוֹ" (שמות ה' ב) ויש מקום ללכת אליו ולהסבירו, עד שיבין ויאמין. אבל כאן, שכבר הבין, שהרי אמר: "ה' הַצְדִּיק נֶאֱנִי וְעַמִּי הֲרָשָׁעִים" ובכל זאת הכביד לבו, אם כן, הוא בבחינת יודע את רבונו ומכוון למרוד בו. ויש לחשוב כי אין כבר מקום לדבר אתו. ולפיכך הוצרך להקדים: "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדֶתִי אֶת לְבוֹ", בגדר עונש, על שטרב עד עכשיו.

וכן אמרו חז"ל במד"ר: 'א"ר יוחנן: "מכאן פתחון פה למינין, לומר, לא היתה ממנו שיעשה תשובה, שנאמר: "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדֶתִי אֶת לְבוֹ" א"ל ר"ש בן לקיש: "יסתם פיהם של מינים, אלא: "אם לְלַצִּים הוּא לְלִיץ" (משלי ג' לד). שהקב"ה מתרה בו באדם פעם ראשונה, שניה ושלישית ואינו חוזר בו והוא נועל לבו מן התשובה, כדי לפרוע ממנו מה שחטא. אף כך, פרעה הרשע כיון ששיגר הקב"ה חמש פעמים ולא השגיח על דבריו, אמר לו הקב"ה: "אתה הקשית ערפך והכבדת את לבך הריני מוסיף לך

כחה של תפילה לדורות

השתחויה, שנאמר: **וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל... וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לָהּ בְּהַר הַקָּדֵשׁ בִּירוּשָׁלַם** (ישעיה כו יג). בהמ"ק לא נבנה, אלא בזכות השתחויה, שנאמר: **"רוּמְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קָדְשׁוֹ"** (תהילים צט ט). המתים אינן חיים, אלא בזכות השתחויה, שנאמר: **"בֵּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִכְרַעַה לְפָנָי ה' עֲשׂוּנו"** (תהילים צה ו) (מדרש רבה נו ב).

הלא נבין מה טיבה של השתחויה שבגללה זוכים לזכויות רמות ונשגבות, האם הורדת הראש מקנה לו להאדם הישגים נפלאים כנ"ל? ברור הדבר שאין המדובר כאן על השתחויה בתור פעולה לכשעצמה, אלא בתור תוצאה מכמה השגות עמוקות שמתרחשות בלב עד הגיעו לידי השתחויה זו.

ההשתחויה היא תוצאה של כמה וכמה הכנות והרגשות נכונות קודמות, הגורם להשתחויה היא מעלת הענוה וההכנעה, בטול העצמיות והשתחררות מכל אנוכיות, הבהרת המחשבה והרגשת הלב, שלשלת ארוכה של כמה וכמה עבודות של היטהרות והתקדשות מובילות את האדם לידי השתחויה, פעולה זו אינה אלא בטוי לגדולות ונצורות שהתרחשו בלב המשתחוה קודם פעולה זו והיא תמצית התפלה.

כדוגמת מלחמת מצוה, של עם ישראל, ביחס לשונאיו הגשמיים, כן היא מתכונתה של תפילת היחיד, או הצבור, ביחסו לשונאו בנפש הוא היצה"ר. כשהאדם מתגייס למלחמת היצר ומעמיד עצמו במערכת התפלה, מחובתו להגיע לידי התפשטות והתבטלות גמורה, הכנעה והשתחויה גמורה בכדי להפיל את השונא ולהגיע בדביקות ובשלימות לפלטינו של המלך מזוכך ומחדש מכל תפלה ותפלה. וכשזוכה האדם והוא מגיע אחרי מערכת הצירופים למעלת ההשתחויה, אזי יש בכח תפלתו לקבוע ברכות והשפעות לדורי דורות.

התפלה עושה הכל, שמטהרת את הלב ומכניעה את הנפש ומביאה את האדם לידי הכרת אפסותו וקלישותו, משתחוה ומתפשט מכל הגשמיות ומכשיר את הווייתו לקבלת אצילות אור הנצח. וההשתחויה הזאת מרוממתו עד גבהי שמי שמים. ומה מאד אסירי תודה צריכים אנו להיות לראשוננו, שתיקנו לנו את שלשת התפלות, בכדי לאפשר לנו במדת יכולתנו האנושית, להמשיך עלינו מקדושת השוכן במרומים ע"י השתחויות גופינו ונפשנו אליו בכל עת מצוא. (אור הנפש). ■

"וַיִּהְיֶה ה' רוּחַ יָם חֶזֶק מְאֹד וַיִּשָּׂא אֶת הָאֲרֶבֶה וַיִּתְקַעְהוּ יָמָה סוּף לֹא נִשְׂאָר אֲרֶבֶה אַחַד בְּכָל גְּבוּל מִצְרַיִם" (שמות י יט).

'וּכְתָב רַבִּינוּ חֲנַנְאֵל בְּפִירוּשׁ הַתּוֹרָה שְׁלוֹ: מַעַת עֲתַרְתָּ מִשֶּׁה רַבִּינוּ וְעַד עַכְשָׁיו, אֵין אַרְבַּה מִפְסִיד בְּכָל מִצְרַיִם. וְאֵם יִפּוּל בְּאַרְצָ יִשְׂרָאֵל וַיִּבֵּא וַיִּכַּסּ בְּגָבוּל מִצְרַיִם, אֵינוּ אוֹכַל מְכַל יִבּוּל הָאַרְצָ כְּלוּם עַד עַכְשָׁיו, וְאוֹמְרִים כִּי זֶה כִּבְר יָדוּעַ הוּא לְכָל'. עַכ"ל הַרְמַב"ן ז"ל (רמב"ן שְׁמוֹת י יד).

מבהיל למתבונן מה גדול ועצום כחה של תפילה שפועלת לדורי דורות, כי הרי תפילת משה רבינו ע"ה שיסיר ה' את הארבה ממצרים היתה רק לשעה, אבל מכיון שכבר התפלל והשתפכות לבו היתה נלהבת התפשטה ורישומה נשאר לדורי דורות.

ועוד ברבינו יונה ז"ל: **"הַמְתַּפְּלֵל צָרִיךְ שִׁיתֵּן עֵינָיו לְמַטָּה וְלָבוֹ לְמַעְלָה"** (יבמות נד). כלומר: שיחשוב בלבו, כאילו עומד בשמים ויסיר מלבו כל תענוגי עוה"ז וכל הנאת הגוף, כענין שאמרו הקדמונים; כשתרצה לכוון, פשוט גופך מעל נשמתך. ולאחר שיגיע לזה המחשבה, יחשוב כאילו עומד בבית המקדש שהוא למטה, מפני שע"ז תהיה תפלתו רצויה יותר לפני המקום עכ"ל.

התפילה היא עבודת הלב! וכל עבודה צריכה התלמדות והנוך, רכוז ההרגשות והרחקת ההרהורים המחשיכים את הדעת הטהורה. וכתב הגר"א ז"ל: שעיקר התפילה לשבור גאותו ולשוב אל ה', התפלה צריכה מידי פעם להוציא את האדם מן החילוניות המתרבת בו כשהוא נפנה לעסקיו החומריים וזוהי משימתה העיקרית להחזיק את האדם בדרגתו השמימית אחרי נפלו אל הארציות.

'א"ר יצחק: הכל בזכות השתחויה! ואברהם לא חזר מהר המוריה בשלום, אלא בזכות השתחויה, שנאמר: "וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹכָה אֱלֹהִים" (בראשית כב). ישראל לא נגאלו, אלא בזכות השתחויה, שנאמר: **"וַיִּצְאֵן הָעָם... וַיִּקְרְוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ"** (שמות ד לא). התורה לא נתנה, אלא בזכות השתחויה, שנאמר: **"וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מִרְחֹק"** (שמות כד א). חנה לא נפקדה, אלא בזכות השתחויה, שנאמר: **"וַיִּשְׁתַּחֲוֶה שָׁם לָהּ"** (שמואל א א כח). הגליות אינן מתכנסות, אלא בזכות

תועבותיהן, מנע מהן התשובה, עד שעשו מלחמה עם ישראל, שנאמר: **"כִּי מָאת ה' הִיָּתָה לְחֹזֶק אֶת לְבָם לְקִרְאֵת הַמִּלְחָמָה אֶת יִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַחְרִימָם"** (יהושע יא כ). וכן ישראל בימי אליהו, לפי שהרבו לפשוע, מנע מאותן המרבים לפשוע תשובה, שנאמר: **"וְאַתָּה הִסַּבְתָּ אֶת לְבָם אֶחְרָנִית"** (מלכים א יח לז). כלומר: מנעת מהן התשובה. נמצאת אומר: שלא גזר הא-ל על פרעה להרע לישראל. ולא על סיחון לחטוא בארצו. ולא על הכנענים להתעב. ולא על ישראל לעבוד עכו"ם. אלא, כולן חטאו מעצמן וכולן נתחייבו למנוע מהן התשובה (רמב"ם הלכות תשובה ו ג). הרי הרמב"ם, אומר בפירושו שהקב"ה מנע מפרעה דרכי תשובה!.

אבל יעוין בספר 'יד הקטנה' בהלכות תשובה שאומר: על ספק זה - אם הקב"ה מנע דרכי התשובה לחוטאים גדולים, או רק מכביר את לבם - על הספק הגדול הזה, התעוררו גדולי החכמים הקדמונים עכ"ל. ואחרי שמקשה כמה קושיות חזקות על הרמב"ם הוא אומר וז"ל: "לכן אני בעיניי, נטיתי כאן מזה הדרך ואומר: אשר אם האדם בבחירתו רוצה לשוב, ודאי שחלילה לא-ל אך טוב ומלא חסד, לקחת את לבבו זאת מאתו, למנעו ממנו".

וזאת שאמרו במחטיא את הרבים: **ש'אין מספיקין בידו לעשות תשובה', הלא רבינו, מביא זה בתחילת הפרק הרביעי והוא בעצמו מסביר שם בסוף הפרק וז"ל: 'כֹּל אֱלוֹ הַדְּבָרִים אַע"פ שֶׁמַּעֲכִיבִים אֶת הַתּוֹשָׁבָה אֵין מוֹנְעִים אוֹתָהּ, אֵלָא וְדָאֵי שְׁכוֹנַת דְּבָרֵיהֶם, אֲשֶׁר בְּכָל הַחוּטָאִים, כְּאֲשֶׁר הֵם שְׁמִים עַל לְבָם וּמַקְבִּלִים לְשׁוֹב, אֵזִי הַקְּב"ה עוֹזֵר לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: 'הַבָּא לִישְׁתַּחֲוֶה עוֹזֵר אוֹתוֹ, אֲבָל בְּאֵלוֹ, הָרִי הוּא יִתְבַּרְךְ אֵינוֹ עוֹזֵר' עַכ"ל.**

מבואר שרק **"הַכְּפָתִי אֶת לְבוֹ" - 'כַּכְּבֹד' וְזֶה עוֹנֵשׁוּ: שְׁצִיךְ יוֹתֵר לְבָשֵׁל. נְעוּל בְּמַנְעוּל וְצִיךְ לְשִׁבוּר הַמַּנְעוּל, אֲמַנְם לֹא קָל, אֲבָל אֲפִשְׁרִי'.**

וכן משמע מלשון חובת הלבבות שער התשובה פ"י וז"ל: **'אֵין הַתּוֹשָׁבָה נִמְנַעַת, אֵלָא, מִצַּד מִצְפוֹנוֹ וְתַרְמִית לְבוֹ, אֲבָל אֵם הוּא רוֹצֵה לְהַתְקַרֵּב אֶל הָאֱלֹהִים לֹא יִסְגֵר בְּעַדוֹ שְׁעַר הַתּוֹשָׁבָה וְמוֹרָה אוֹתוֹ הַדְּרָךְ הַטוֹבָה בְּחִסְדוֹ וּבְטוֹבוֹתוֹ, כְּמ"ש: "טוֹב וַיִּשֶׁר ה' עַל פְּנֵי יוֹרֵה חֲטָאִים בְּדָרְךְ"** (תהילים כה) עכ"ל.

וכן משמע מלשון רבנו יונה ז"ל (בשערי תשובה א) וז"ל: **'וְאֵם הִרְבוּ לְפִשׁוּעַ וְלַמְרוּד "וּבְגֵד בּוֹגְדִים בְּגֵדוֹ" (ישעיה כד טז) לֹא סִגַר בְּעַדֵם דְּלִיתִי תּוֹשָׁבָה' עַכ"ל. (דרכי מוסר).**

מעשי גדולים

"וְכָכָה תֹאכְלוּ אֹתוֹ"

החיד"א רמז באמצעות התרגום על פסוק זה, כי אולין בכח לתת תעודת כשרות לגבינה, שאינה כשרה

לקוח מפרשת החדש שבספר שמות ומה ראה החיד"א להדגיש זאת כאן?

הרהר הרב שעה ארוכה עד שהבין כי במלה שמו"ת רצה החיד"א לרמוז לשנים מקרא ואחד תרגום, כלומר: לתרגום על אותו פסוק. פתח ומצא שנכתב באונקלוס: 'חֲרִיצִיכוֹן יִהְיוֹן אֲסִירִין'. הבין שכונת החיד"א היתה לומר: ש'חריצי הגבינה הם אסורים'.

לאחר חקירה בבית דין של הקהילה הודה הסוחר כי אילץ את החיד"א לתת לו תעודת הכשר, תוך שמוש באיומים. הרב קם ממקומו ובירך: "ברוך שחלק מחכמתו ליראיו". ■

כשרה למהדרין, "יאכלו עֲנוּיִם וְיִשְׁפְּעוּ" (תהילים כב). וסיים בלשון זה: 'הכותב וחותם ביום ה' לסדר: "וְכָכָה תֹאכְלוּ אֹתוֹ מִתְּנִיכֶם חֲגָרִים" (שמות יב) בספר שמו"ת שנת תקי"ג'.

כשהגיע הסוחר לאיטליה, הוא פרסם כי הביא גבינה מארץ ישראל, כשרה למהדרין, בהכשרו האישי של החיד"א. הסוחר הוזמן להציג את ההכשר בפני הרב המקומי, וזה קרא בעיון את נוסח ההכשר. וכשהגיע למשפט המסיים לא הבין מדוע הוסיף החיד"א את המלים: 'בספר שמו"ת' לאחר: "וְכָכָה תֹאכְלוּ אֹתוֹ מִתְּנִיכֶם חֲגָרִים". הרי ידוע לכל שהפסוק

מסופר על החיד"א: ששהה במשך שנים רבות בשליחות קהילת חברון באירופה. באחד מהמסעות לאיטליה הפליג עם סוחר יהודי, שהוביל לשם מלאי גדול של גבינה שאינה כשרה. רצה הסוחר להשיג מהחיד"א הכשר לגבינה, כדי שיוכל למכור אותה בקהילות היהודיות באיטליה, אבל החיד"א דחה אותו ואת הצעותיו הנדיבות בתוקף. החליט הסוחר שאם החיד"א אינו רוצה לתת לו הכשר הוא יאלצו לכך הכח. שכן כמה מיורדי הים באניה להתנפל על החיד"א ולאיים עליו כי יזרקו אותו למי האוקינוס. בלית ברירה נאות החיד"א לתת תעודה וכתב בה: 'הגבינה של פלוני

מדרש

"הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם"

הייתי משמר את הכל, עכשיו שעמדת על פרקך, הרי הכל מסור לך! כך היה הקב"ה משמר את הכל, שנאמר: "וְהָיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים" (בראשית א) כיון שעמדו ישראל, מסר להם הכל, שנאמר: "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם" (שמות יב). ■

המדרש בשמות רבה (טו ל) אומר: 'משל למלך שהיו לו אוצרות מלאים זהב וכסף אבנים טובות ומרגליות והיה לו בן אחד. כל זמן שהיה הבן קטן, היה אביו משמר את הכל. הגדיל הבן ועמד על פרקו, אמר לו אביו: "כל זמן שהיית קטן אני

מצוה

"וְהָיָה לָךְ לְאוֹת עַל יָדְךָ"

מדוע בשל ראש יש ארבע פרשיות מחולקות ובשל יד אחת?

השיב על כך בעל ה'תחית ישראל': שבראש, יתכנו הבדלי גישות בין יהודים שכשם שפרצופיהם אינם שוים, כך דעותיהם. אבל בכל הנוגע ליד, לדברים מעשיים אין מקום לפסוח על שני הסעיפים. כולם חייבים לעשות יד אחת למען שמו יתברך. רש"י ונכדו רבנו תם נחלקו בסדר הפרשיות: לפי רש"י: קודמת פרשת "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" שבתפילין, לפרשת "וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ". ולפי רבנו תם: קודמת פרשת "וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ" לפרשת "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל".

מסופר: שרש"י החזיק, פעם אחת, את נכדו, בן בתו יעקב, מי שנודע לימים כרבנו תם, בזרועותיו וכתב פרשיות תפילין. התנוק דחף את קסת הדיו ושפך אותו על הקלף. התבונן רש"י בקלף המוכתם ואמר: עתיד נכדי זה לחלוק עלי בפרשיות התפילין. וכך היה. ■

הגמרא במסכת מנחות (לד:): אומרת: כי הפסוק מדבר על כתיבת פרשיות התפילין והנחתן בראש ועל הזרוע. בתפילין של ראש יש ארבעה בתים, ובכל בית מונחת יריעת קלף שבה כתובה אחת מארבע הפרשיות העוסקות

במצות תפילין: "קִדְּשׁ לִי כָל בְּכוֹר" (יג א). "וְהָיָה כִּי יִבְיָאָה" (שם יא). "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" (דברים ו ד). "וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ" (דברים יא ג). אותן ארבע פרשיות נמצאות גם בתפילין של יד, אלא ששם הן מונחות בבית אחד. ומדוע בשל ראש יש ארבעה בתים ובשל יד רק בית אחד?

"וּלְמַעַן תִּסְפַּר בְּאָזְנֵי בְנֵיךְ"

מטרת הנסים היא לדעת להעריך אותם ולספר אותם לבנינו

הרה"ג שלמה לוינשטיין
מיוחד ל'גנזי המלך'

כתרגומו. ומדרש אגדה שמעתי, כוכב אחד יש, ששמו "רְעָה". אמר להם פרעה: "רואה אני באיצטגנינות שלי, אותו כוכב עולה לקראתכם במדבר והוא סימן דם והריגה! וכשחטאו ישראל בעגל ובקש הקב"ה להרגם, אמר משה בתפלתו: "לְמָה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרַעַה הוֹצִיאָם" (שמות לב יב) זו היא שאמר להם: "רְאוּ כִּי רַעַה נִגְדַּת פְּנִיכֶם מִדֵּי, וְנִיחָם ה' עַל הַרְעָה" (שמות לב יד) והפך את הדם לדם מלה, שמל יהושע אותם. וזהו שנאמר: "הַיּוֹם גָּלוּתִי אֶת חֲרַפַּת מִצְרַיִם מֵעַלְיֶיכֶם" (יהושע ה ט) שהיו אומרים לכם דם אנו רואין עליכם במדבר" (שמות י י).

ולכאורה, יש להבין מדוע פרעה מזהיר אותם: "כִּי רַעַה נִגְדַּת פְּנִיכֶם", אבל מרשה לשלוח את הגברים! האם רק כשהילדים הולכים תהיה רעה? אומר הר"אשי בשמים: "חז"ל אומרים ש'אין מזל לישראל' (שבת קנו). דהיינו: שעם ישראל נמצא מעל לגלגל המזלות ואינו נשלט על ידו. מקשה הגמרא: 'כתיב: "כִּי גְדוֹל מַעַל שָׁמַיִם חֲסְדָּהּ וְעַד שְׁחָקִים אֲמַתָּה" (תהילים קח ה) וכתיב: "כִּי גְדוֹל עַד שָׁמַיִם חֲסְדָּהּ וְעַד שְׁחָקִים אֲמַתָּה" (תהילים נז יא), האם "מעל" השמים, או "עד" השמים? (פסחים נ:).

עונה הגמרא: 'הא כיצד? כאן, בעושיין לשמה' - "מעל שמים". 'וכאן, בעושיין שלא לשמה' - "עד שמים חסדה". 'בעושיין לשמה', אז אין מזל לישראל! ולא נשלטים ע"י גלגל המזלות. ואילו אלו 'בעושיין שלא לשמה', הם נמצאים תחת שליטת המזל.

נאמר במצות 'הקהל': "הִקְהַל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף" (דברים לא יב) ושואלת הגמרא: (חגיגה ג.), מילא, אם אנשים באים ללמוד, נשים באות לשמוע, טף למה באין? כדי ליתן שכר למביאייהן. אבל אז אין זה לשם שמים!.

לכן אמר פרעה למשה ואהרן: אם אתם הולכים עם הילדים, הרי זה 'כדי ליתן שכר למביאייהן', כלומר: זה לא לשם שמים! 'רְאוּ כִּי רַעַה נִגְדַּת פְּנִיכֶם'!. "לא כן.. הַגְּבֵרִים.. כִּי אֲתָה אִתָּם מִבְּקָשֵׁיכֶם".." כלומר: זה לשם שמים

להחזיר את הצעירים למסלול מאשר את הזקנים!
לכן מציין משה את הנערים תחילה!

"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי כֵן ה' עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֲתֶכֶם רְאוּ כִּי רַעַה נִגְדַּת פְּנִיכֶם" (שמות י י)

האם באומרו: "יְהִי כֵן ה' עִמָּכֶם", התכוון פרעה לברך את העם? מסביר המדרש: שפרעה לא התכוון כלל לברך, אדרבה באומרו: "יְהִי כֵן ה' עִמָּכֶם" נתכוון לקללם, שכמו שה' יהי עמכם, כך אשלח אתכם... דהיינו: אני מאחל לכם שה' לא יהיה עמכם וממילא גם לא אשלח אתכם!

אומר הר"כרם חמד': ולבסוף מה אירע? פרעה שלח את העם, כלומר: הקללה התהפכה לברכה, שהוא שלח את העם וממילא הרבר מלמד שה' היה עמם! קללת הגוים: כמו כאן אצל פרעה וכמו קללת בלעם, נהפכת לבסוף לברכה. ועל כך נאמר: "בְּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים" (דברים ז יד) שכל העמים המקללים את עם ישראל, הכל יהפך לברכה. כמו שנאמר: "וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹהֶיךָ לְשַׁמֵּעַ אֶל בְּלַעַם וַיַּחֲפֹץ ה' אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת הַקְּלָלָה לְבָרְכָהּ כִּי אָהַבְתָּ ה'" (דברים ג ו).

וכן כאן בדברי פרעה שאמר: "רְאוּ כִּי רַעַה נִגְדַּת פְּנִיכֶם" ומה יצא מכך? לאחר מעשה העגל רצה ה' להשמיד את עם ישראל, מיהר משה ואמר: "לְמָה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרַעַה הוֹצִיאָם לְהַרְגֵם אִתָּם" (שמות לב יב), שהרי כך אמר פרעה: "כִּי רַעַה נִגְדַּת פְּנִיכֶם" וכי רוצה אתה שפרעה יהיה צודק ח'?"!

לכן אמר ה': "סִלַּחְתִּי כְּדָבָרְךָ" (דברים יד כ) וראינו, שהקללה של פרעה נהפכת לברכה. ככתוב: "בְּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים".

"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי כֵן ה' עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֲתֶכֶם... רְאוּ כִּי רַעַה נִגְדַּת פְּנִיכֶם: לֹא כֵן לָכֵן נָא הַגְּבֵרִים וְעַבְדוּ אֶת ה' כִּי אֲתָה אִתָּם מִבְּקָשֵׁיכֶם" (שמות י יא)

אומר רש"י: "רְאוּ כִּי רַעַה נִגְדַּת פְּנִיכֶם"

"וּלְמַעַן תִּסְפַּר בְּאָזְנֵי בְנֵיךְ אֶת אֲשֶׁר הִתְעַלְלִיתִי בְּמִצְרַיִם וְאֶת אֲתֵנִי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בָם וַיִּדְעֶתֶם כִּי אֲנִי ה'" (שמות י ב)

דהיינו: מטרת הנסים היא לדעת להעריך אותם ולספר אותם לבנינו. מובא ב'ספר החיים' (לאחי המהר"ל): נוצרי אחד שאלני. כי מצאנו בספרי הנבואה שה' הפליא לעשות כל מיני נסים ונפלאות, אך לא מצאנו שעשה משוטה גמור חכם גמור. ומדוע ה' לא עושה נס כזה?

אומר 'ספר החיים': "ולא עניתי את הכסיל על איוולת קושיתו והיתה זו תשובתו על קושית עצמו! אין ה' עושה נס אלא רק למכירי הנס, אשר בעת צרתם ישתכחו בנפשם ורוחם אל ה' וכאשר יוציאים מצרת נפשם - "יודו לה' חסדו" (תהילים קז) וע"י כן תתפרסם גדולת שמו בעולם. וכענין שנאמר: "לְמַעַן שְׁתִּי אֲתֵנִי אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ. וּלְמַעַן תִּסְפַּר בְּאָזְנֵי בְנֵיךָ" (שמות י א ב). אבל שוטה זה, אינו מכיר בפחיתותו ואינו מבקש מאת בוראו למלאות חסרונו ולכך אינו רואי לנס!" מי שלא מכיר בנס, ה' לא עושה לו נסים!

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּנַעֲרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נִלְוֶה בְּכַנְיֵנוּ וּבְכַנּוּתֵנוּ בְּצִאֲנָנוּ וּבְכַבְּרָנוּ נִלְוֶה כִּי תַג ה' לָנוּ" (שמות י ט)

מדוע מקדים משה רבנו את הנערים לזקנים, הלא מן הראוי היה לכבד את הזקנים ולציננם תחילה?!

אומר הר"פני מאיר': "ממה נפשך; אם מדובר שגם הנערים וגם הזקנים צדיקים הם למרות שנמצאים בארץ הטומאה ארץ מצרים, הרי שצריך להקדים ולהוציא את הנערים, אשר עלולים להתקלקל מהר יותר מאשר הזקנים.

ואם נאמר שכולם כבר התקלקלו, הרי שאף במקרה כזה מן הראוי להוציא את הנערים תחילה, כיון שקל יותר

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

- אף כלב לא נבח על בני ישראל.
רבי אהרן חזן בספרו 'נגד הזרם'
מספר על פרשה מופלאה: "בזמן
עלילת הרופאים היהודים הידועה,
היתה עת צרה ליהודי ברית המועצות.
סטאלין טען כי הרופאים היהודים
הרעילו את הגויים ורצה להגלות את
כל היהודים לסיביר.

הגיע פורים ושוחט זקן הלך
לרכוש נרות בחנות. כשראה את התור
הארוך המשתרך בקש מן העומדים
בתור לאפשר לו לדלג על התור כי
יש בידו רק פריט אחד. גויה אחת
שעמדה בתור פנתה לקופאית ואמרה
לה שתתן לו את מבוקשו, ממילא הם
אמורים להשלח במהרה לסיביר... כזו
היתה האוירה שנשבה אז ברחוב.

החלטנו לא להשבר והתאספנו כל
המשפחה לסעודת פורים בבית. היינו
כעשרים וחמשה איש במצב רוח קודר.
והשמשות שנופצו יום לפני כן ע"י
שכני, המחישו לנו את תחושת השבר
שבלבנו...

אמרתי למסובים את מה ששמעתי
בשם ראש ישיבת זוויל שבעת שהתנהל
משפט עלילת הדם נגד בייליס אמר כי
לא יתכן שירשיעוהו והסתמך על מה
שדרשו חז"ל (סנהדרין קו): על הכתוב:
(תהילים נה כד) **"אֲנָשֵׁי דָמִים וּמְרָמָה לֹא
יַחְצִיזוּ מִיָּהֶם"** אלו הם דואג ואחיתופל.
ולכאורה תמוה: האם לא היו רשעים
גדולים יותר שהאריכו ימים?!

אלא ששקר מתועב שכזה לא סובלים
בשמים... ואסמכתא לרעיון זה מצא גם
במקורות נוספים.

בדומה לזה, אמרתי, גם משפט
הרופאים בימינו אלה. נקוה אפוא
לישועת ה'...

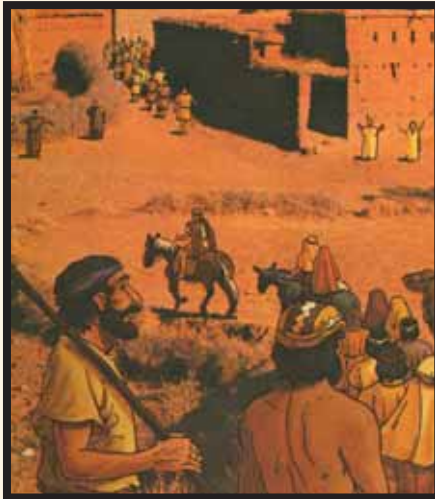
לאחר שסיימתי את דברי, קמו לפתע
מן השלחן שני ילדים קטנים כבני חמש,
שמו יד על כתף והחלו לרקוד ולשיר.
עובדה זאת הפליאה אותנו ורוממה את
רוחנו.

אמר אחד מהמסובים: "אם ילדים
קטנים רוקדים ושרים - סימן הוא לנס
גדול שיקרה לנו!"

למחרת שמענו כי סטאלין חולה. מיד
החלו לצוץ פרשנויות שונות לשמועות
הללו. תושבי רוסיה כבר היו סמוכים
ובטוחים כי סטאלין כבר מת וספור
מחלתו נועד רק כדי להכין את אזרחי
המדינה לקראת ההודעה הרשמית ובכך
למנוע זעזועים...

מיד לאחר מכן שוחררו הרופאים
היהודים ואתם אסירים יהודים רבים
וגלי האנטישמיות שככו.

היה זה 'נס פורים' בזמן הזה. ■

שניה כלבים צועקים, שלישיית תינוק יונק משדי אמו ואשה מספרת עם בעלה.

שואלת הגמרא: האם הסימנים שהביא
רבי אליעזר כוננתם לתחילת המשמרות,
או לסוף המשמרות? ממה נפשך, אם
תרצה לומר שהכונה לתחילת משמרת,
אם כן, הרי תחילת המשמרת הראשונה
היא בתחילת הלילה ולמה צריך להביא
לכך סימן היכר שאז החמור נוער? ואם
תאמר שכונת הסימנים לסוף המשמרות,
אם כן למה צריך להשמיע לנו את הסימן
לסוף המשמרת השלישית, שאשה מספרת
עם בעלה, הרי סוף משמרת שלישיית היא
תחילת הבקר ואפשר לדעת אימתי מגיע
זמן זה גם בלעדי הסימן?!

מתרצת הגמרא: הסימן הראשון
(**חמור נוער**) הוא סוף משמרת ראשונה.
הסימן השני (**כלבים צועקים**) הולך על
אמצע משמרת שניה. והסימן השלישי
(**ואשה מספרת עם בעלה**) הולך על
תחילת משמרת שלישיית.

נמצא שהסימן השני, שהכלבים
צועקים, הוא על אמצע המשמרת השניה.
דהיינו: בדיוק על שעת חצות! אבל
בלילה הזה, הרי כבר נאמר: **"וּלְכָל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לֹא יַחְרֹץ כָּלָב לְשָׁנוֹ"** (שמות יא
ז) ולכן בלילה הזה, לא ידעו החרטומים
מתי שעת חצות!

**"וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יַחְרֹץ כָּלָב
לְשָׁנוֹ לְמַאִישׁ וְעַד בְּהֵמָה..."** (שמות יא ז)
מה ראתה התורה צורך לציין שבאותו
לילה לא חרץ כלב את לשונו?

אומרים חז"ל: (ב"ק ס): **יָתֵנוּ רַבָּנֵינוּ:
כְּלָבִים בּוֹכִים, מְלֹאךְ הַמּוֹת בֹּא לְעִיר.
כְּלָבִים מְשַׁחֲקִים, אֵלֵיהֶם הַנְּבִיא בֹא.**
ובמצרים אע"פ שהתרחשה באותה עת
מכת הבכורות ו'**מְלֹאךְ הַמּוֹת בֹּא לְעִיר**'

- ואז לא תהיה לכם רעה.
אלא שפרעה לא הבין, שעם
ישראל כלל לא התכוון לצאת ולזנוח
ולחזור למצרים, אלא, לצאת ממצרים
ביד רמה

**"וַיֹּאמֶר ה'... נְטָה יָדְךָ עַל הַשָּׁמַיִם
וַיְהִי חֹשֶׁךְ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּמַּשׁ חֹשֶׁךְ"**
(שמות י כא)

אומר הפסוק בתהילים: **"שְׁלַח חֹשֶׁךְ
וַיַּחֲשֶׁךְ וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ"** (קה כח).
אומר המדרש: **"עַל שֶׁלֹּא קָבְלוּ בְּמֵרוֹת
אֶת דְּבָרוֹ שֶׁל ה' עֲלֵיהֶם"**. (אגרא דכלה
קפח).

מה כוננת המדרש?
אומר ה'ראשי בשמים': למדרש היה
קשה, למה ה' עשה חשך גם לעבדי
פרעה? הלא העבדים אמרו: **"הֲטָרַם תִּדְעַ
כִּי אֲבָכָה מִצְרַיִם"** (שמות י ז). ולמה
איפוא מגיע להם עונש?

עונה המדרש: העבדים נענשו על
שלא קבלו במרות את דברו של ה'. הם
אמרו לפרעה: **"שְׁלַח אֶת הָאֲנָשִׁים...
הֲטָרַם תִּדְעַ כִּי אֲבָכָה מִצְרַיִם?"** דהיינו:
"שְׁלַח אֶת הָאֲנָשִׁים" לא מפני שה'
מבקש, אלא, מפני ש'**אֲבָכָה מִצְרַיִם!**
"וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ", מפני שלא קבלו
מרות - נענשו.

ומוסיף ה'ראשי בשמים': ופיהם דבר
נגדם: **"וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי פְרַעֲה אֵלָיו... שְׁלַח
אֶת הָאֲנָשִׁים וְנַעֲבְדוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיהֶם
הֲטָרַם תִּדְעַ כִּי אֲבָכָה מִצְרַיִם"** (שמות י ז),
מדוע אמרו שיעבדו את ה' אֱלֹהֵיהֶם?
האם הוא לא האלקים שלהם גם כן?
אלא פיהם העיד בהם, שלא קבלו את
מרות הקב"ה. ולכן גם להם מגיע עונש!

**"כֹּה אָמַר ה' כְּחַצַּת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא
בְּתוֹךְ מִצְרַיִם"** (שמות יא ה)

למה אמר משה רבנו **"כְּחַצַּת הַלַּיְלָה"**
ולא 'בחצות הלילה'?

אומרת הגמרא: (ברכות ה.) שמא
יטעו איצטגניני פרעה בחישוב שעת
חצות ולא יתלו זאת בטעותם, אלא
יאמרו, שמשה בדאי, שאמר 'בחצות'
ולא היה זה בדיוק בחצות.
ומדוע באמת עבדי פרעה אינם
יודעים אימתי שעת חצות?!

אומר ה'כרם חמד': הגמרא (ברכות
ג.) מביאה מחלוקת לגבי חלוקת הלילה
למשמרות: **"דַּתְנִיא רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אוֹמֵר:
שֶׁלֶשׁ מִשְׁמֵרוֹת הוּי הַלַּיְלָה... וְסִימָן
לְדַבְרִי; מִשְׁמֵרָה רֵאשׁוֹנָה חֲמוֹר נּוֹעֵר,**

גנזי המלך מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה

נסיון העושר למי שלא הגיע למצוות

מערכת 'חברותא' מיוחד ל'גנזי המלך'

חידש הכתוב שתכוון בכונת מכוון בשעת הפרשת מעשר, שאתה עושה זאת על מנת שתתעשר ואפילו כדי לנסות, האם אכן כך יהיה? (כי בלא נסיון, הרי לא רק במצות מעשר, אלא גם במצות צדקה גרידא, מותר לעשות על מנת שתהא לו מזה טובה) כפי שמצינו: **והתניא: האומר: סלע זו לצדקה, בשביל שיחיו בני ובשביל שאזכה בה לחיי העולם הבא, הרי זה צדיק גמור** (ראש השנה ד.).

ולכן שאל הינוקא את רבי יוחנן, מנין לך שכונת הכתוב היא כדבריך? ואולי הכתוב מבטיח שרק מי שמעשר - יתעשר?! אך באמת, אסור לנסות אפילו במעשר! ואמר לו רבי יוחנן: **זייל נסי!** כלומר: הלכה למעשה אני אומר לך! ואין לגמגם בדבר זה, כי ודאי הדבר מותר. ועתה פירש לו התינוק קושייתו; הרי כתוב: **"לא תנסו את ה'!"**

וכתב המאירי: שבאמת אף במעשר אסור לנסות את הקדוש ברוך הוא. ומה שנאמר: **"ובחנוני נא כזאת"** היינו: שדבר ברור הוא, שהשכר יבוא. אבל אסור לעשר, על מנת שיתעשר. אבל בטור כתב: כפשטות הגמרא! שמותר לנסות בזה את הקדוש ברוך הוא. עיין שם. (י סי' רמז)

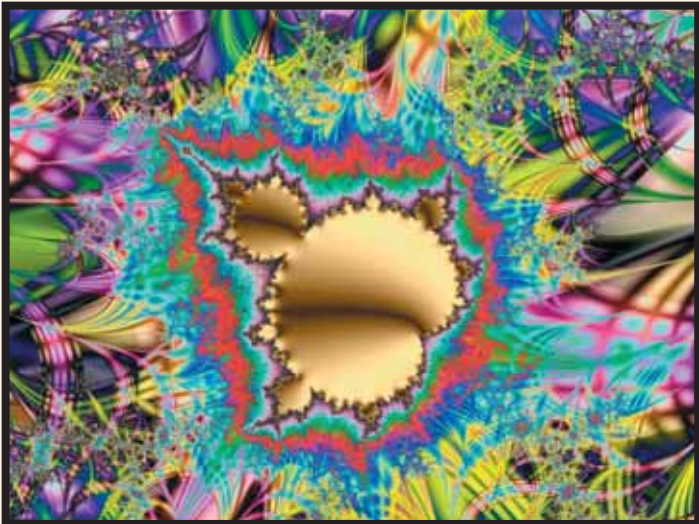
וב'בית יוסף' שם כתב: שדוקא במעשר מותר לנסות ולא בשאר צדקה. ובשו"ת 'שאלת יעבץ' כתב: שלמעשר כספים אין את הסגולה **בשביל שתתעשר**. וכתב, שבמעשר כספים אסור לנסות. (סי' ג)

אבל ב'שו"ת הרדב"ז' כתב: שגם בצדקה מותר לנסות. ו'החנוך' כתב: 'והטעם בזה, כענין שכתוב: **"מלגה ה' חונן דל"** (משלי יט יז). כלומר: שהודיענו ה' ברוך הוא, כי בפרנסתנו משרתי ביתו במעשר, נמצא התועלת והברכה בממוננו על כל פנים ולא יעכב זה שום חטא ועון. וטעם אסור הנסיון במצוה, מפני ששכר מצוה אינו בעולם הזה. (מצוה תכד) שמשמע מדבריו שדוקא במעשר, מותר לנסות ולא בשאר צדקות. ■

שאם יעשר, יתעשר. עוד יש מבארים, שלא נתכוון לומר לו שינסה עכשיו. אלא שכך הוא הדבר ואם תרצה, תנסה את הדבר לכשתגדל.

וה'בן יהודע' הקשה עוד: הרי אנו רואים רבים שנותנים מעשר ואינם מתעשרים?

ותירץ בשם בנו הרב יעקב: שאותם בני אדם, החטא גורם להם למנוע מהם העושר הראוי לבוא להם על ידי המעשר. ולכן, גבי הינוקא, שאינו בן עונשין, בטח לבו של רבי יוחנן, שאם יעשר יתעשר. וב'גבורת אריה' תמה על המשא ומתן שהיה בין הינוקא לרבי יוחנן:

שאחר ששאל הינוקא מה פירוש המילים: **"עשר תעשר"**? ואמר לו רבי יוחנן: **עשר בשביל שתתעשר**, מה יש להמשיך ולשאול **מנא לך?** הרי רבי יוחנן אמר לו, שזה פירוש הפסוק: ועוד, למה השיבו רבי יוחנן: **זייל נסי!** היה לו להביא ראיה מיד מהפסוק: **"הביאו את פל המעשר.. ובחנוני נא כזאת!"**

וביאר: מהתשובה שהשיב רבי יוחנן לינוקא, **עשר בשביל שתתעשר**, משמע שאין זו הבטחה גרידא, שבשכר מצות מעשר - תזכה להתעשר, כפי שמצינו במצוות רבות, שמתן שכרן בצידן, כפי ששנינו: **אמר רבי יוחנן: ששה דברים אוכל אדם פירותיהם בעולם הזה והקדן קיימת לו לעולם הבא..** (שבת צג), אלא, הבין הינוקא ממה שאמר רבי יוחנן, שכאן

שאלה: האם, גם מי שעדיין לא נעשה בר מצוה, יכול לנסות את נסיון העושר מנתינת צדקה?

מספרת הגמרא: **אשכחיה רבי יוחנן לינוקא דריש לקיש**, (פגש רבי יוחנן את ילדו של ריש לקיש, שהיה בן אחותו ועדיין לא הגיע לגיל בר מצוה ולכן נקרא בשם 'ינוקא'. והיה מעשה זה לאחר מיתתו של ריש לקיש). **אמר ליה: רבי יוחנן לינוקא, (בן אחותו) אימא לי פסקיה!** (אמור

לי פסוק שלמדת) **אמר ליה: הינוקא עשר תעשר**. (דברים יד כב) **אמר ליה: הינוקא לרבי יוחנן: וימאי עשר תעשר?** **אמר ליה: רבי יוחנן: עשר בשביל שתתעשר!** **אמר ליה: הינוקא מנא לך?** (מנין לך שאכן כך הוא?) **אמר ליה: רבי יוחנן, זייל נסי!** (לך נסה בעצמך) ותיוכח שאכן כך הוא. **אמר ליה: הינוקא: ומי שרי לנסויה להקדוש ברוך הוא? (וכי מותר לנסות את הקדוש ברוך הוא) וְהָא קְתִיב: (והרי**

נאמר) **"לא תנסו את ה'!"** (דברים ו טז) **אמר ליה: רבי יוחנן: הֲכִי (כך) אמר רבי הושעיא - חוץ מזו! אכן אסור לנסות את הקדוש ברוך הוא. אבל זה נאמר בכל הדברים חוץ מזו, נתינת מעשר. כי בענין זה נאמר בפסוק בפירוש שמותר לנסות את הקדוש ברוך הוא. שנאמר: בספר מלאכי: **"הביאו את פל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא כזאת אמר ה' צבקות אם לא אפתח לכם את ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד בלי די"** (מלאכי ג י) (תענית ט).**

יש מקשים, הרי קטן אינו חייב במעשר ואיך אמר לו רבי יוחנן; לך נסה!?

תשובה: וצריך לומר: שלמרות שאינו חייב, מכל מקום מתקיים בו ענין זה,

הודעה חשובה!!!

כל המעוניין לקבל ברכה מהרב מתבקש להתקשר לאחד מהטלפונים הבאים:

'שופר ניוטל'

054-400-7779

052-999-7779
057-377779
050-800-7779

אין להתקשר למשרד 'שופר' בענין זה

קורסים ללימוד כתיבת סת"ם

במקומות הבאים:

חיפה / ירושלים / באר-שבע / רחובות
נתניה / טבריה / נתניבות / אילת

לימוד מעשי ועיוני והכנה לביחנות משמרת סת"ם.

מסלול ייחודי ללימוד הגהה כולל מלאכת סגירת הבתים

75% מימון למרשי משרד הבטחון

ההרשמה בסגרת נותרו מקומות בודדים למעוניינים

לקבל פרטים נוספים ולחייטמה **1-800-20-28-20**

יעמדו על הברכה

אליה בן מרלן שיזכה לדבר כראוי	פרנסה טובה בשפע ליוסי בן ליליאן
ברכה והצלחה לחלפו אלפונסו בן דינה	ברכה והצלחה לאלקס יוסף בן דניאלה ושמעון בן ליליאנה
לעילוי נשמת בנימין בן רוזה	ברכה והצלחה לבנימין בן פורטונתה קאנדידה
גיאני בן קרלה יזכה לחזור בתשובה שלמה	מישאל בת אלאונורה תזכה לחזור בתשובה שלמה ואשת חיל
סבריה בת ונדה תזכה לחזור בתשובה שלמה ואשת חיל	ברכה והצלחה לרפאל בן לינה נוצ'יה
רפואה שלמה למסעודה בת ליוזה	להצלחת כל משפחת אלון ומורורי ברוחניות ובגשמיות וחזרה בתשובה

ישמח משה

נופשים במלון שלום פלאזה - טבריה

שבת תורנית פרשת "בשלח"

מיום שישי עד מוצ"ש י"ד - ט"ז בשבט (2-3/2/07) למנינם)

עם הרבנים:

הרב אורי יצחק שליט"א
הרב שמעון כהן שליט"א

הכנס את הברכה לביתך חונן בית בביתך עם סיכך הרבנים בנושאים המרתקים

הרב שמשון כהן שליט"א
הרב אריה כהן שליט"א
הרב אורי יצחק שליט"א
הרב שאול בנבלי שליט"א
הרב מרדכי אפרגן שליט"א
האחיות חן בהרפת הלה

לפרטים: טל' רב קווי 03-6783030

נפחת "מקדשי שמך"

נדע שבת יורים
שבולו עונג ועצמח

בחסדי ה' יתברך עלינו זכינו לאהגן בשבת זכור פרשת "תצאה" ופורים נופש גיבוש וחזק באירה נפלאה לכל המשפחה האירוח יתקיים על בסיס פנסיקן מלא פולל סעודה מלה מלכה במוצ"ש וסעודה פורים ביזם האשון פיד המלך

בהשתתפות:

- הרה"ג מוכה הרבנים הנה של ביש
- הרה"ג יתודה זרעני שליט"א
- הרה"ג מוכה הרבנים
- הרה"ג זמיר כהן שליט"א
- אטרקציה בהשתתפות משמח הלבבות
- את השבת ינעים בקולו המיוחד גדול החזנים והפייטנים בארץ ובעולם
- ריחמאל נהרי היז

ילדים פעילות ממונות עם מדריכים עבודות יצירה פרסים וממתקים מוצע הפעלה עם נתן הליצן ובנוסף אהוב הילדים דוד התקין

האירוע יתקיים א"ה מיום שישי י"ב אדר 2/3/07 עד יום ראשון י"ד אדר 4/3/07 במלון גולן סוליס ***** באר שבע (פרדיס נגב לשעבר)

לפרטים והרשמה: 050-3676353, 054-4740984

לפרסום:

גנזי המלך

03-6762226

050-6500666

לרגל הופעתו הקרובה של העתון היומי

The News

מבצע פרסום!

פרסום ב-80,000 עיתונים במחיר מדהים
פרסום מודעה 1 וקבל 4 חצאים חינם
סה"כ 5 פרסומים ב-6,500 ש"ח בלבד + מע"מ

דרושים מוכרים בשכר או באחוזים

פרסום של עמוד שלם בעתון השבועי 'ארבע כנפות'
יזכה את המפרסם בבונוס של 4 חצאי עמודים ב-4 עתונים
יומיים נוספים ב-'THE NEWS' באותו שבוע חינם.

- המחירים הינם למודעות מוכנות לדפוס (גרפיקה מוכנה).
- פרסום המודעות בכפוף לאישור הועדה הרוחנית של העתון.
- תשלום 30 יום, למבצע זה בלבד.

למעוניינים: 03-6777779 שלוחה 208
פלאבון 050-6500666 בקם 03-6768833